GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţi.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrimitŭ.

Nr. 251 — *Sâmbătă, 14 (26) Noemvre.* — 1887.

Braşovŭ, 13 Noemvre 1887.

Ungurii dela putere suntŭ slabĭ, suntŭ fără putere. Acésta nu o póte contesta nici o minte sănătósă.

Puţinĭ la numĕrŭ, n'au căutatŭ sĕ se'ntărescă câştigându-şĭ iubirea popórelorŭ nemaghiare, a poporaţiunei celei mari la numĕrŭ, şi décă n'au căutatŭ, acésta e o dovadă că n'au fostŭ conduşĭ nicĭodată de spiritulŭ de dreptate, de egalitate şi de libertate.

Deprinşĭ a face pe „domnii“, pe „stăpânii“, ér pe alţii a'i trata ca pe nisce slugĭ, ca pe nisce iloţĭ, — când şi aceştia au celŭ puţinŭ totŭ atâtea drepturĭ, décă nu mai multe, ca Ungurii dela putere a se bucura de deplina folosire a libertăţilorŭ publice şi a drepturilorŭ cetăţenescĭ, a se folosi prin urmare şi de deplina libertate în desvoltarea lorŭ culturală şi naţională, — negreşitŭ că pentru a'şĭ validita acéstă „domniă“, acéstă posiţiune de supremaţiă ce şĭ-au însuşit'o, au trebuitŭ sĕ alerge la mijlóce nelegale, la încătuşarea libertăţilorŭ publice şi la scurtarea drepturilorŭ cetăţenescĭ, se'nţelege numai pentru unii, pentru „slugĭ“, carĭ, vedĭ Dómne, nu facŭ parte din „naţiunea domnitóre“.

Odată ajunse lucrurile aci, înlăturaţĭ Nemaghiarii de pe tóte terenele vieţii publice şi ne încetatŭ hărţuiţĭ pe terenulŭ vieţii sociale şi culturale, nu mai póte fi vorbă de relaţiunĭ amicale.

Şi aceste relaţiunĭ se încórdă pe ḑi ce merge, în mĕsura în care Ungurii dela putere, slăbiţĭ necurmatŭ prin posiţia nenaturală ce şi-au creat'o, se folosescŭ pentru susţinerea ei de cele mai drastice mijlóce, călcărĭ de lege, nedreptăţirĭ, persecuţiunĭ şi schingiuirĭ contra Nemaghiarilorŭ, ba chiar de desnaţionalisarea cu forţa a acestora.

Căcĭ dóră ce alta decâtŭ nedreptăţire şi persecuţiune, ce alta decât împilare şi maghiarisare cu forţa însemnéză legile ce se aducŭ de câţiva anĭ încóce de dieta ungurescă, mai alesŭ cele şcolare, ordonanţele miniştrilorŭ ungurĭ contra limbilorŭ şi colorilorŭ nemaghiare, mĕsurile paşalicescĭ ale „măriilorŭ“ lorŭ din comitate contra portului nemaghiarŭ, dările comitatense impuse pentru Kulturegylet şi alte multe nenumĕrate ilegalităţĭ de acestea?

Tóte acestea mĕsurĭ vrednice de statele despotice şi absolutiste ne dovedescŭ slăbiciunea Ungurilorŭ dela putere, care culminéză în declaraţiunea adeseorĭ făcută de pressa jidano-maghiară, că nu le pasă câtă vreme au la spate baionetele armatei comune şi decĭ e tocmai timpulŭ d'aşĭ duce în îndeplinire visulŭ: maghiarisarea popórelorŭ nemaghiare, realisarea „ideii de statŭ maghiarŭ.“

Dér precum asemenea mĕsurĭ nicĭ-odată n'au întăritŭ pe cei carĭ le-au luatŭ şi practicatŭ, ci din contră i-au slăbitŭ până la cădere, totŭ aşa Ungurii dela putere suntŭ sleiţĭ şi slăbiţĭ de luptele neegale şi nenaturale, suntŭ storşĭ până la mĕduvă de opintirile ce şi le dau ca şi brósca din fabulă şi de asalturile, ce mereu le rărescŭ rĕndurile, dându-le contra unei puterĭ preponderante, contra popórelorŭ nemaghiare, oţelite în luptele cu adversarii lorŭ, contra unorŭ popóre trainice şi vĕnjóse, însufleţite de spiritulŭ de libertate şi dreptate.

Suntŭ slabĭ, suntŭ fórte slabĭ adversarii noştri, căcĭ nimenea nu le umple golurile din rĕndurile lor, decât Jidovii, şi aceştia nu ca sĕ'i întărescă, ci tocmai din contră, ca sĕ-i slăbéscă până a'i îngenunchia materialicesce, precum îi şi au deja adĭ în buzunarulŭ lorŭ.

Cea mai viuă dovadă despre lipsa puterei de vitalitate şi despre sleirea totală a puterilorŭ Ungurilorŭ dela putere este faptulŭ, că caută şi suntŭ bunĭ bucuroşĭ a se spori şi a se întări parte cu elementele găsite ca netrebnice din sînulŭ altorŭ naţiunĭ, parte cu forţa, prin legĭ, ordonanţe şi diferite mĕsurĭ nelegale şi kulturegyletescĭ, ba mergĕndŭ chiar a smulge din sînulŭ neamului lorŭ copii, ca cei slovacĭ, precum odinióră păgânii lui Osmanŭ nu mai găséu sprijinŭ şi scăpare decâtŭ în răpirea copiilorŭ creştinĭ, constituindu'i în corpŭ ienicerescŭ.

Şi în faţa acestorŭ fapte, fóia oficiósă un gurésca „Nemzet“ Nr. 317 are neruşinarea sĕ ḑică, că „acéstă colonisare de copii are caracterŭ umanisticŭ, deşi *nu i se póte nega marea importanţă pentru cultura maghiară!*“ Are neruşinarea întréga pressă jidano-maghiară sĕ spună că, totŭ ce facŭ Ungurii dela putere, facŭ „din punctŭ de vedere alŭ umanităţii, dér pentru cultura maghiară şi pentru idea de statŭ maghiarŭ!“.

Tristă misiune culturală îşĭ însuşescŭ cei dela putere, cu atâta mai tristă — nu mai vorbimŭ de misiune în Orientŭ, căcĭ ridicululŭ e pré mare, ci de misiune aci în monarchiă — cu câtŭ slabĭ fiindŭ şi neputincioşĭ se punŭ în luptă nenaturală pe vieţă şi pe mórte cu popóre trainice şi vĕnjóse.

Cine va eşi învingĕtorŭ? De sigurŭ că nu celŭ slabŭ şi neputinciosŭ, nu celŭ ce se înfrăţesce cu despotismulŭ şi cu intoleranţa, cu ilegalitatea şi cu nedreptatea, căcĭ acestea suntŭ semne de disoluţiune.

Nu le spunemŭ acestea pentru Ungurii dela putere, căcĭ n'au pricepere d'a le apreţia. Le spunemŭ înse sĕ scie Românii noştri, că suntŭ necomparabilŭ de tarĭ faţă cu adversarii lorŭ, suntŭ tarĭ fiindŭ că suntŭ unŭ poporŭ trainicŭ, vĕnjosŭ şi moralŭ, unŭ poporŭ care arde de dorulŭ nestinsŭ d'a ţiné pasŭ cu progresele adevuratei culturĭ şi civilisaţiunĭ europene, însufleţitŭ de nobilele sentimente de libertate, egalitate şi dreptate, ţinĕndŭ în acelaşĭ timpŭ morţişŭ la limba şi la naţionalitatea sa.

Stândŭ lucrurile astfelŭ mai póte fi vorba, că a cui va fi isbênda?

Negreşitŭ a celui care merge înainte pe calea cea dréptă, apĕrândŭ şi luptândŭ pentru o causă dréptă: a celui tare, a poporului românŭ.

Manifestulŭ prinţului Jerôme Napoleonŭ.

In faţa crisei ministeriale şi presidenţiale prin care trece Francia, prinţulŭ Jerôme Napoleonŭ a adresatŭ unŭ manifestŭ, în care ḑice între altele:

Fiindŭ-că întrunirea congresului e iminentă, este imposibilŭ, ca opinia publică indignată sĕ nu spargă uşile Elyseului. Primulŭ funcţionarŭ alŭ republicei e împinsŭ sĕ dimisioneze neapĕratŭ prin slăbiciunea séu complicitatea sa. In fondŭ acestŭ periculŭ ar fi micŭ; înse rĕulŭ şede adâncŭ. Tóte organele autorităţii suntŭ atinse de putrediciunea ce s'a grămăditŭ de doi-spre-dece anĭ. Venalitatea a cuprinsŭ totulŭ. Deputaţii înjosescŭ totulŭ în Cameră: oştire, magistratură şi administraţiă. Congresulŭ va avea consciinţa drepturilorŭ şi datoriilorŭ sale şi scuturându-se de orĭ-ce ruşine, va introduce reforme. Eu dorescŭ acésta, deşi nu sperŭ. Der decă congresulŭ va voi sĕ procedă érăşĭ numai la alegerĭ, ce veţĭ face? Feriţi-vĕ mai alesŭ de spiritulŭ reacţionarŭ, ce vrea sĕ confunde forma republicană cu cea monarhică; feriţi-vĕ de acei candidaţĭ, carĭ vorŭ sĕ cumpere voturile regaliştilorŭ prin promisiunĭ misteriose şi complicităţĭ secrete. Credeţi-mĕ, că orĭ câtŭ de scârbită e ţera de scandalurĭ, totuşi ea nu vrea sĕ se întórcă la monarhiă. Orĭ-ce mască ar lua monarhia, totdeuna ar fi o provocare a suveranităţii naţionale. Acéstă regalitate ar fi măturată la primulŭ asaltŭ alŭ sufragiului universalŭ. Ceea ce Francia cere dela republică este unŭ guvernŭ înţeleptŭ şi prevĕdĕtorŭ. Acestŭ regimŭ ilŭ va avea ţera. Sĕ-i ajutămŭ şi sĕ ne păzimŭ de pesimismŭ. Francia sufere. In exilŭ impresiunea acésta e şi mai durerósă. Ţéra cea mare şi cinstită şi-a avutŭ deja corupţiunea şi ticăloşiile sale, dér ea s'a ridicatŭ dintr'ênsele şi s'a vindecatŭ. Ea se va vindeca din nou fără loviturĭ violente séu dictatură.

(semn.) *Napoleonŭ*“.

Armata francesă.

„Le Temps“ vorbesce în modulŭ următorŭ despre o carte, apărută de curêndŭ în Parisŭ şi în care se trateză despre armata francesă şi viitorulŭ rĕsboiu dintre Franţa şi Germania:

Amŭ cetitŭ cu o patriotică emoţiune primele fascicule ale scrierei intitulate *La guerre*, o carte nouă a d-lui H. Barthelemy, vechiu profesorŭ la Saint-Cyr şi unulŭ dintre cei mai distinşĭ scriitorĭ militarĭ ai noştri.

Ca toţĭ Francesii, vĕdĕndŭ continuele provocaţiunĭ ale unui duşmanŭ neîmpăcatŭ, adeseorĭ ne-amŭ pusŭ acésta redutabilă întrebare: „Suntemŭ noi gata óre?“ Şi, ca toţĭ Francesii, nu aveamŭ elementele necesare spre a rĕspunde.

La guerre ne procură aceste elemente şi sprijinulŭ unorŭ documente irecusabile. Conceputŭ fără spiritŭ de partidŭ, nereamintindŭ desastrele nóstre trecute decâtŭ spre a trage din ele învĕţăminte pentru viitorŭ, acéstă carte este cea mai complectă ce există asupra organisaţiunei nóstre militare şi asupra marinei nóstre de rĕsboiu.

Intr'ânsa armata nóstră e studiată în cele mai micĭ amĕnunte ale ei. Dela bugetŭ până la serviciulŭ porumbeilorŭ călĕtori, dela comanda supremă până la îmbrăcămintea soldatului, totulŭ e examinatŭ cu o grijă şi consciinţă, ce facŭ din acéstă carte unŭ mănunchiu de documente fórte preţióse şi absolutŭ sigure.

După ce a cititŭ cineva *La guerre* îşĭ are opinia formată şi dimpreună cu autorulŭ trage acéstă concluziune reconfortantă, *că noi suntemŭ gata, absolutŭ gata, pentru ḑiua în care se vorŭ decide destinele Franţei într'unŭ rĕsboiu pe mórte şi pe viaţă.*

Acéstă magnifică publicaţiune e editată cu cea mai mare îngrijire de către d. Iules Rouffe et C ie carĭ au copiatŭ ilustraţiunea celorŭ mai bunĭ artiştĭ ai noştri. Afară d'asta se vorŭ oferi gratis tuturorŭ cetitorilorŭ premie superbe.

Afacerea Waldapfel-Nacevicĭ.

Cetimŭ într'o telegramă din Sofia:

Suntemŭ autorisaţĭ a declara că ministrulŭ Nacevicĭ a consideratŭ totd'auna pe comisionarulŭ Waldapfel ca unŭ cavalerŭ de industriă. Elŭ n'a avutŭ nicĭodată relaţiunĭ cu dênsulŭ, nicĭ nu s'a ocupatŭ de elŭ. Mânia d-lui Waldapfel contra d-lui Nacevicĭ provine dela interḑicerea ce acesta, ca ministru de finanţe, a făcutŭ societăţii bulgare a Crucei roşii de a da d-lui Waldapfel o concesiune pentru unŭ împrumutŭ cu loturĭ de ḑece milióne, împrumutŭ socotitŭ de ministerŭ ca o afacere verósă.

Exportulŭ de vite din România.

Cetimŭ în „Unirea“ din Bucurescĭ:

Primimŭ următorele comunicărĭ dela unŭ domnŭ din Brăila, în stare a ave bune informaţiunĭ într'acéstă privinţă. Din ele se va vede bine decă suferimŭ noi orĭ ba prin faptulŭ neîncheierei convenţiunei cu Austro-Ungaria şi decă aveamŭ dreptate scriindŭ articolulŭ: Feriţi vĕ de cursă, prin care sfătuiamŭ lumea sĕ nu se lase ademenită de agenţii consulilorŭ austro ungarĭ. Etă acele comunicărĭ:

Prin portulŭ Brăila s'au exportatŭ anulŭ acesta:

Pentru Italia, 4720 de boi graşĭ, 810 porcĭ, 683 mânzaţĭ şi 17 mânzate.

Pentru Francia s'au exportatŭ 1289 de porcĭ.

In totalŭ decĭ prin portulŭ Brăila s'au exportatŭ 4720 de boi graşĭ, 683 de mânzaţĭ, 17 mânzate şi 2099 de porcĭ.

Se speră că până la finele anului se va ajunge cifra de 6000 pentru boi şi 3000 pentru porcĭ.

Prin Galaţi apoi s'au esportatŭ vr'o 4000—5000 de boi; aşa că avemŭ anulŭ acesta, fără concursulŭ vecinilorŭ noştri, unŭ esportŭ totalŭ de 10,000—11,000 boi graşĭ şi mai bine de 3000 porcĭ.

Decă s'ar rĕuşi ca sĕ se convingă guvernulŭ francesŭ că pesta-bovină la noi nu este enzootică, dér că ne vine şi nouĕ din Rusia, atuncĭ nu mai avemŭ ne-

voiă de vecinĭ, căcĭ vapóre pentru Franța se găsescŭ ḑilnicŭ și transportulŭ viteloru pe apă este multŭ mai eftinŭ. Intr'acéstă parte decĭ lucreze guvernulŭ și va face multŭ bine.

SCIRILE ḐILEI.

In comuna *Cheșteiu* domnesce mare iritațiune între poporŭ. Ḑiarulŭ unguerescŭ „Aradi Közlöny“ înfățișeză pe bieții locuitorĭ de acolo ca pe totŭ atâța revoltanțĭ contra legilorŭ și siguranței publice. Tóte acestea din causa unui bietŭ țĕranŭ, Vasile Dobanŭ, care mișcatŭ de nedreptatea ce i se făcea conscienței sale nevinovate, merse la grajdulŭ primăriei cu scopŭ ca sĕ-șĭ aducă acasă unŭ calŭ alŭ sĕu, pe care ilŭ cumpĕrase nu de multŭ dela unŭ tĕrgŭ și care i se secvestrese ḑicĕndu-i-se că certificatulŭ ar fi falsŭ. Țĕranulŭ nu pute sĕ scie decă certificatulŭ e falsŭ, *fiindŭ acesta scrisŭ în limba unguréscă*, pe care elŭ nu o scie. De aceea nu e mirare, decă mulțimea de poporŭ — după cum spune numita fóiă — era câtŭ pe aci sĕ se arunce asupra gendarmilorŭ, carĭ ilŭ prinseră pe țĕranulŭ, din causă că acesta ișĭ slobodi, fără a mai cere voia cuiva, calulŭ din grajdulŭ primăriei. Poporulŭ de sigurŭ va fi fostŭ consciu despre nevinovăția colegului lorŭ, căcĭ altmintrelea nu se puté mâhni atâtŭ de multŭ. Ajunge că din asta causă ḑiarele unguresci numescŭ »hoțĭ“ și »turburătorĭ“ ai ordinei publice pe numiții locuitorĭ, ér fișpanulŭ comitatului Timișŭ a ordonatŭ ca nimĕnui sĕ nu-i fiă iertatŭ a eși din casă afară dela 7 óre sera încolo și până diminéța, ér cei presupușĭ ca suspecțĭ sĕ fiă în timpulŭ acesta închișĭ la primăriă. — Ca în Asia!

—x—

„Kolozsvar“ *s'a supĕratŭ* pe oposiția maghiară, din causă că acésta agiteză — cum ḑice elŭ — în contra Jidovilorŭ. Cu ocasiunea alegerei de deputatŭ din cerculŭ electoralŭ alŭ Ieudandului oposiția ațîța pe alegĕtorĭ sĕ nu voteze pentru candidatulŭ Haltay din causă că acesta este evreu, tatălŭ sĕu a fostŭ cine scie ce feliu de Itzig, sugĕtorŭ de sânge, care cine scie pe câțĭ Ungurĭ i-a despoiatŭ, și provócă pe Săcuii creștinĭ sĕ lupte în contra acestorŭ feliu de păgânĭ. A ésta ḑice „Kolozs.“ că e o armă blăstĕmată, asemenea antisemitismului; Săcuimea n'are lipsă de ura de rassă și cine agită contra Evreului este unŭ dușmanŭ alŭ Săcuiului. — Nu v'atingețĭ de Jidovĭ, că se supĕră „patrioții“ și punga le rĕmâne golă!

—x—

Mâne Sâmbătă se va *celebra cununia* d-lui *Demetriu Blaga*, teologŭ absolutŭ de Aradŭ și fiulŭ preotului din Mizieșŭ, cu d-șóra *Eleonora Mureșianu*, fiica neuitatului poetŭ Andreiu Mureșianu. Adresămŭ tinerei pĕrechĭ și părinților̆ cele mai călduróse felicitărĭ!

—x—

Drd. Emilŭ Fekete Negruțŭ, rigorosantŭ în medicină, s'a denumitŭ *practicantŭ* la institutulŭ de oculistică dela Universitatea din Clușiu pe lângă oculistulŭ și profesorulŭ universitarŭ Dr. Szilagyi. Ne bucurămŭ de zelulŭ tinĕrului.

—x—

„Kronst. Zeitung“ publică următórele rênduri ce i se trimitŭ din *Rĕșnovŭ*: »La 22 l. c. s'a licitatŭ in Rĕșnovŭ o casă țĕrănéscă săsescă în așa numita Ulița bisericei. E acea uliță in care se află biserica evangelică și casa licitată se află fața 'n fața cu biserica. Intre alțĭ licitanțĭ au fonstŭ de fața și doi Românĭ, dintre carĭ unulŭ cumpĕră casa. In ḑile de Duminecĭ și sĕrbătorĭ, când Sasii vorŭ merge la biserică potŭ sĕ-lŭ vĕḑă pe Românŭ ședĕndŭ la feréstră, ca unŭ avertismentŭ, cum Românii suntŭ in crescere, și ca avertismentŭ d'a se lua de cu vreme mĕsurĭ spre a impedeca pe viitorŭ astfelŭ de casurĭ. Așader cartieruŭ săsescŭ alŭ Rĕșnovului are în mijloculŭ sĕu, afară de unŭ Țiganŭ ce și-a cumpĕratŭ casa acum trei anĭ, are ḑicŭ și unŭ Românŭ“. — Câtă malițiositate în aceste rêndurĭ! Totŭ Sasii ce vĕ hĭ! Dér vomŭ mai sta de vorbă.

—x—

Archimandritulŭ românŭ macedonénŭ *Veniaminŭ Popescu* aduce — în colónele „Telegrafului românŭ« — mulțămită publică Escelenței Sale d-lui Metropolitŭ *Mironŭ Romanulŭ*, pentru că Escelența Sa a dăruitŭ bisericei române din Clisura (Macedonia) o *evangeliă* legată frumosŭ cu table aurite, precum și unŭ *molitvelnicŭ* și unŭ *apostolŭ*.

—x—

Érăși s'a întêmplatŭ in *Clușiu* unŭ *furtŭ prin spargere*. Erĭ nópte fù spartă prăvălia unui micŭ neguțătorŭ și jăfuită de totŭ ce era in ea. Hoții suntŭ necunoscuțĭ. De altă parte sinuciderile încă suntŭ cam la ordinea ḑilei in acéstă capitală a „Kulturegylet“-ului. Marțĭ diminéța fu aflatŭ mortŭ în patulŭ sĕu inginerulŭ binemeritatŭ alŭ Evreilorŭ, Isidor Hegner, despre care s'a constatatŭ că s'a sinucisŭ prin înveninare.

—x—

»Națiunea“ află că d-lŭ locotenentŭ de geniu *N. Negreanu* din România a eșitŭ ântâiulŭ între toțĭ concurenții la esamenulŭ ce a depusŭ pentru a intra in scóla de aplicațiune de artilerie și geniu dela Fontainbleu în Francia și a fostŭ felicitatŭ de generalŭ Becker, comandantulŭ scolei.

—x—

„României Libere“ i se scrie din *Berlinŭ*: „Unŭ tênĕrŭ, anume *Rășcanŭ*, din *Bârladŭ*, care abia se înscrisese la Universitate pentru istoriă, și-a curmatŭ ḑilele printr'unŭ glonțŭ de revolverŭ îndreptatŭ în inimă. Causa, după câtŭ am pututŭ afla, și care ar fi fostŭ dedusă din scrisórea ce a lăsatŭ sinucisulŭ, a fostŭ o bólă incurabilă. In scrisóre între altele rógă pe părinți sĕ-lŭ îngrópe în Berlinŭ, pentru ca sĕ-lŭ pótă șterge mai bine din memoriă. Secretarulŭ consulatului românŭ a telegrafiatŭ scirea la Bĕrladŭ.«

Documente istorice.

D-lŭ profesorŭ *Ioanŭ Ardeleanŭ* dela gimnasiulŭ românŭ din Beiușŭ presentă publicului românŭ interesante documente istorice privitóre la nemuritorulŭ Georgiu Șincai. D-sa publică in „Fóia bisericéscă și școlastică« din Blașŭ copia a două scrisorĭ originale ale lui Șincai, aflătóre in archivulŭ colegiului de „Propaganda fide« din Roma. Ambele epistole suntŭ scrise în textŭ latinŭ. Una este datată din Blașŭ, 13 Augustŭ 1782, adresată fiindŭ câtră nunciulŭ apostolicŭ din Viena. Prin ea descrie Șincai decursulŭ alegerei de episcopŭ in diecesa română gr. cat. a Făgărașului, devenită vacantă prin abdicerea neuitatului episcopŭ Gregoriu Maiorŭ, și cere intervenirea nunciului apostolicŭ pentru denumirea de episcopŭ a ieromonachului Ignațiu Dorobanțŭ, care altmintrea era celŭ mai meritatŭ între candidațĭ.

A doua epistolă este datată din Buda, 28 Martie 1804, fiindŭ de asemenea adresată câtră nunciulŭ apostolicŭ din Viena. In acéstă scrisóre Georgiu Șincaiu spune, că la anulŭ 1775, fiindŭ în Roma ca alumnŭ alŭ colegiului urbanŭ, a seceratŭ aplausulŭ tuturorŭ pentru spiritulŭ sĕu religiosŭ și pentru principiele sănĕtóse ce și-le-a câștigatŭ acolo, și dela carĭ nu s'a abătutŭ nicĭ după întórcerea în patriă, în diecesa Făgărașului: a depusŭ doctoratulŭ în filosofiă și teologiă și, deși n'a fostŭ sfințitŭ de preotŭ, după întórcerea sa în patriă a lucratŭ pe terenulŭ bisericescŭ, a edatŭ mai ântâiŭ catechismulŭ și alte cărțĭ românescĭ, 14 anĭ a fostŭ inspectorŭ peste scólele românescĭ gr. cat. din Transilvania, a catechisatŭ cu succesŭ și a întăritŭ pe poporŭ în dogmele credinței.

Totŭ în acéstă scrisóre se plânge Șincaiu contra persecuțiunilorŭ indurate din partea episcopului Ioanŭ Bobŭ, care la anulŭ 1794 l'a destituitŭ din oficiulŭ de directoratŭ, póte și din causă, că elŭ la alegerea de episcopŭ a stăruitŭ pentru reușirea vicarului generalŭ Ignațiu Darabanțŭ. In fine rógă cu căldură pe nunciulŭ apostolicŭ ca sĕ notifice congregațiunei de „Propaganda Fide“ starea lui presentă precum și aceea, că elŭ după atâtea fatalitățĭ a părăsitŭ Transilvania și s'a așeḑatŭ la Buda; totodată ilŭ rógă a mijloci, ca numita congregațiune sĕ se intrepună pentru dênsulŭ la curtea imperială etc.

„Fóia bis. și scolast.« ne spune, că d-lŭ Ardeleanŭ are la disposițiune și alte multe scripte de ale lui Gregoriu Maiorŭ, referitóre la abdicarea lui din episcopiă, precum și alte scripte de ale călugărilorŭ basilitanĭ din Blașiu, scrise în limba latină și italiană și adresate colegiului de »Propaganda Fide“ din Roma.

Reuniunea femeilorŭ române din Aradŭ și provincia.

Amŭ spus'o de nenumĕrate orĭ, că certele și desbinările confesionale suntŭ unŭ blăstemŭ pe capulŭ Românilorŭ. Amŭ accentuatŭ că numai dușmanii neamului românescŭ se potŭ bucura de acéstă nenorocită aparițiune în sînulŭ nostru, și că toți aceia dintre noi, carĭ stârnescŭ certe confesionale, suntŭ deopotrivă dușmanĭ ai neamului românescŭ și unelte ale celorŭ carĭ vréu nimicirea nóstră.

Se scie că instituțiunea reuniunilorŭ femeilorŭ române este o instituțiune comună, atâtŭ a greco-orientalilorŭ, câtŭ și a greco-catolicilorŭ, scopulŭ fiindŭ cultura și ajutorarea femeii române, fără deosebire de confesiune. Și décă pĕnĕ acum amŭ pututŭ înregistra succese îmbucurătóre ale activității acestorŭ reuniunĭ, avemŭ a o mulțămi bunei ințelegerĭ comune, pusŭ fiindŭ la carantină confesionalismulŭ, care numai între ḑidurile bisericei ișĭ póte avé loculŭ.

Cele întêmplate în Aradŭ ne-au umplutŭ de mâhnire și nu putemŭ decâtŭ sĕ condamnămŭ tendințele nenorocite d'a slăbi și cu timpulŭ a nimici reuniunile nóstre binefăcĕtóre, învrăjbindŭ prin acésta pe Românĭ, carĭ atâtŭ de mare nevoiă au de bună ințelegere.

Destule rele ne au adusŭ pe capulŭ nostru neințelegerile, e timpulŭ sĕ ne reculegemŭ și sĕ ne voimŭ binele, căcĭ rĕulŭ suntŭ destui carĭ ni-lŭ doarescŭ și ni-lŭ voescŭ. Sperândŭ că greșelile se vorŭ îndrepta și se va pune capĕtŭ pornirilorŭ rĕu făcĕtóre, publicămŭ următórea:

DECLARAȚIĂ

Fața de regretabilele porniri prin carĭ se agită spiritele și se provócă chestia confesională

(17.) FOILETONŬ.

LOGOFĔTULŬ MATEIŬ

NOVELĂ

— Nópte bună! — dise și Maruța eșindŭ după Rada și o însoți până când trecu din curte. Se opri la portă, mai dise odată „nópte bună“, se pironi de stâlpulŭ portei și rĕmase astfelŭ până perdù pe Rada din vedere. Se întórse spre căsciórä, trecu prin curte și se uita în tóte părțile, par'că sĕ se convingă că n'a vĕḑut'o cineva. I se părea că totă lumea îi vede amărăciunea ei.

Se afla singură în căsciora ei, și i-se părea că este și mai singură ca altădată; se aruncă pe scaunulŭ de lângă mesciórä și rĕmase așa gânditóre, cum era, o bună bucată de vreme. Se ridică în cele din urmă de pe scaunŭ.

„Ce era sĕ facu?“ grăi ea în sine ținêndu'și mâna la frunte.

Se cugetă o clipă și merse câtră ladă.

O deschise, luă sticluța ei de cernélă, condeiu și hârtie, propti ușa lăḑii cu coperișulu puiului, se duse la masă, puse hârtia, cernéla și condeiulŭ pe ea, și aruncă ochii la ladă și cum o vedea atâtŭ de goală, se nĕcăjia în inima ei.

Se duse ér la ladă, închise coperișulu puiului și trânti capaculŭ lăḑii de sta sĕ crepe. Cădĕtura capacului făcù unŭ așa sgomotŭ, încâtŭ unŭ fiorŭ îi trecu prin totŭ trupulŭ.

Se apucă sĕ scrie, dér mâna'i tremura. In sfârșitŭ scuturându-și de două trei orĭ mâna, scrise totŭ ce avuse de gândŭ sĕ scrie.

Scrisórea era fórte scurtă; a înscințatŭ în câteva rênduri pe maică-sa că plécă cu cocóna la o viiă, unde va sta mai multă vreme, și că'i va scrie încă odată îndată ce va ajunge acolo. Lipì învĕlitórea, scrise adresa și puse scrisórea pe mésă.

Se uita la scrisóre, și cum se uita la ea, îi dĕdù lacrimile și cu ochii udĭ de lacrimĭ dise:

„Așa va fi vrutŭ Dumnedeu!“

Nu la mamă-sa s'a gânditŭ Maruța, când a disŭ aceste vorbe, ci ea s'a cugetatŭ la Mateiŭ.

XVI.

Se făcuse multŭ porumbŭ în anulŭ acesta și coconulŭ Nae pute sĕ scótă arenda cu unŭ câștigŭ bunicelŭ numai din pogónele boerescĭ, fără sĕ ia în socotélă dișma din pogónele țĕranilorŭ.

Porumbulŭ trebuia culesŭ și erau de lipsă o mulțime de omenĭ.

Mateiŭ era logofĕtŭ harnicŭ. Elŭ cutrieră împrejurimea, dĕdŭ o raită și prin orașŭ și astfelŭ ca din pământu a scosŭ numĕrulŭ de muncitorĭ, ce erau trebuincioșĭ la culesulŭ porumbului.

Munca era acum la rĕstavele de porumbŭ și deaceea și otaculŭ s'a schimbatŭ și nicĭ că se pote altfel, deórece otaculŭ merge după muncă, și muncă fără otacŭ nu se póte.

Se culesese multŭ într'o di și toți erau obosițĭ. Era câtră séră.

Logofĕtulŭ Mateiŭ sta lângă focŭ cu piciórele în gropa cotunei și grăia cu bucătarulŭ George, cu omulŭ nostru, care se totŭ văieta că muncește șépte dile în sĕptĕmână și că leafa o ia numai pe șése.

Logofĕtulŭ Mateiŭ era obositŭ; nu era însĕ așa de obositŭ încâtŭ sĕ nu se mai gândéscă la sórtea sa.

— Ei, cum te mai laudĭ bucătare? — grăi Mateiŭ. — Cum ți-a mersŭ adĭ cu bucătăria...? Te-a mai supĕratŭ cineva că nu'sŭ bune bucatele? — întrebă Mateiŭ și când întreba, se uita la jăraticulŭ de tizicŭ, ce era în gura cotunei, și nu era de locŭ băgătorŭ de sémă la ceea ce vorbesce. Cum se uita elŭ la jăraticŭ, era de totŭ gânditorŭ și se cugeta la sine și la nĕcazurile lui, și par'că în acelŭ jăraticŭ vedea cum tóte lucrurile suntŭ trecĕtóre și cum tóte se prefacu în scrumŭ și în cenușe.

Astfelŭ sta Mateiŭ, și cum sta elŭ astfelŭ, de multeorĭ se întêmpla ca bucătarulŭ George sĕ fi disŭ ceva fără ca elŭ sĕ fi observatŭ cele dise și fără sĕ'i fi rĕspunsŭ măcarŭ, ba ce'i mai multŭ uneorĭ punea alte întrebărĭ, carĭ n'aveau nicĭ în clinŭ nicĭ în mânecă cu cele dinainte grăite.

Altcineva s'ar fi superatŭ póte, dér bucătarulŭ George era „omulŭ păcii,“ era „omulŭ lui Dumnedeu“

în sînulŭ Reuniunĭ, subscrisele ca și inițiatórele acestei Reuniunei și membre în comitetulŭ provisorŭ, *declarămŭ solemnŭ, cum că voimŭ se se susțină în întregitatea lorŭ și nealterate literele statutelorŭ Reuniunei și în sensulŭ acestora voimŭ ca Reuniunea se fiă și se rĕmână a tuturorŭ femeilorŭ române fără deosebire de confesiune, ér școla ei se fiă și se rĕmână „unŭ institutŭ românescŭ confesionalŭ gr. or.", „sub înaltulŭ patronatŭ alŭ Episcopului românŭ gr or. din Eparchia Aradului".*

Totodată *declarămŭ de nevalidŭ* în tóte consecințele sale *„Suplimentulŭ de statute din punctŭ de vedere confesionalŭ"* adausŭ la statutele Reuniunei și votatŭ contra voinței și fără concursulŭ nostru într'o formă și modŭ cu totulŭ ilegalŭ, dér *mai alesŭ pentru că violéză statutele și drepturile Reuniunei protestămŭ în contra acelui suplimentŭ.*

Aradŭ, 21 Noemvre 1887,

Gabrielă Ionescu, Letiția Oncu, Livia Vuia, Petronella Cornea.

Marele clopotŭ al Metropoliei din Bucurescĭ.

Se scie că se tornă din nou clopotulŭ celŭ mare alŭ Metropoliei din Bucurescĭ, într'o fabrică din Pesta. Perderea metalului prin turnare va fi acoperită prin turnarea unui clopotŭ micŭ, alŭ cărui metalŭ se va adauge la alŭ celui mare.

Greutatea marelui clopotŭ vechiu a fostŭ de 7835 kilograme, ér a celui micŭ, destinatŭ a înlocui perderea suferită de marele clopotŭ prin topire, de 585 kilograme.

Etă acum și inscripțiele ce s'a hotărîtŭ definitivŭ a se grava pe acestŭ mare clopotŭ:

Turnatu-s'a acestŭ clopotŭ
alŭ Metropoliei Ungro-Vlahiei
In anulŭ Mântuirei 1888
din unŭ clopotŭ micŭ alŭ Metropolitului Teodosie din 1693, din altulŭ mare alŭ Metropolitului Grigore din 1829 și cu ajutorulŭ fondurilorŭ adunate prin subscriere publică
în dilele
Regelui Carolŭ I și alŭ Elisavetei Reginei
prin inițiativa și stăruința Metropolitului Primatŭ Iosefŭ Gheorghianŭ.
Spre lauda și mărirea atotputernicului Dumnedeu protectorulŭ și sprijinitorulŭ regatului României și alŭ sfintei biserici ortodoxe autocefale-române.

La dile de bucurie, la sĕrbătorĭ și la sacrificiele vóstre de mântuire, sunațĭ trâmbițele ca ele se vĕ fiă de amintire inaintea Dumnedeului vostru: »Că eu sunt Domnulŭ Dumnedeulŭ vostru«.

(Numerii X. 10).

Ultime scirĭ.

Berlinŭ, 22 Noemvre. — Foile aducŭ scirea cam de necredutŭ, că pentru paza liniei ferate rusescĭ Wirballen-Petersburg în timpulŭ călĕtoriei Țarului s'ar fi întrebuințatŭ o armată de 80,000 ómenĭ.

Viena, 22 Noemvre. — In convorbirea Țarului cu prințulŭ Bismarck s'a constatatŭ, că Țarului i s'au fostŭ supusŭ o întrégă serie de scrisorĭ și depeșĭ asupra atitudinei prințului Bismarck în cestiunea bulgară, care erau falsificate de susŭ până josŭ. S'a descoperitŭ îndată isvorulŭ originarŭ alŭ acestorŭ falsificărĭ. D'ocamdată e de ajunsŭ a se spune, că e de origine orleanistă și póte va da motivŭ procurorului se intervină. Prințulŭ a reușitŭ iute se convingă pe Țarulŭ, că a fostŭ victima celorŭ mai rele apucăturĭ. In decursulŭ întrevorbirii s'a mai doveditŭ, că unŭ cercŭ micŭ dér influentŭ dela Curtea din Berlinŭ e contribuitŭ, ca se se deștepte în Țarulŭ credința falsă, că prințulŭ Bismarck în politica sa externă n'ar fi în deplinŭ acordŭ cu împĕratulŭ Wilhelm, care adeseaorĭ aprobă cu neplăcere propunerile și politica ministrului sĕu.

Madridŭ, 23 Noemvre. — Marocanii au smulsŭ drapelulŭ ce'lŭ arboraseră Spaniolii în insula Perenilŭ. Ministrulŭ afacerilorŭ streine spaoiolŭ a protestatŭ.

Constantinopolŭ, 23 Noemvre. — Sultanulŭ pe timpulŭ șederii Țarului la Berlinŭ, a telegrafatŭ împĕratului Wilhelm pentru a'lŭ ruga se intervină pe lângă Țarulŭ pentru a se termina cu cestiunea bulgară.

Sofia, 24 Noemvre. — Maioritatea Sobraniei a luatŭ resoluțiunea d'a pune sub acusațiune pe d. Karaveloff.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

SOFIA, 25 Noemvre. — Exarchulŭ bulgarŭ a provocatŭ pe Mitropolitulŭ Clement se părăséscă Sofia și a însărcinatŭ pe Mnsgr. Cyrillus cu funcțiunile Mitropolitului Clement. Acesta a declaratŭ că va părăsi neîntârdiatŭ Sofia, îndată ce va preda archiva.

PARISŬ, 25 Noemvre. — **Grévy a comunicatŭ** cabinetului retrasŭ **demisiunea sa.** Mesagiulŭ se va trimite Lunĭ camerei. Congresulŭ se va ține probabilŭ Marțĭ.

DIVERSE.

Influința solului din vasele cu florĭ. — Când alegemŭ solulŭ (pămĕntŭ) pentru vasele cu florĭ, trebue se ne aducemŭ aminte, că acela are influință mare asupra sănătății locuitorilorŭ din odaia unde se conservă florile. Este documentatŭ, cumcă în natură pretutindenea se află bacterii cu miile, în solŭ, aerŭ, apă etc., ba esperimentările unora ne asigură, că vieța vegetală nu e posibilă fără bacterii de fermentațiune, prin urmare orĭ de unde vom lua solŭ pentru vasele cu florĭ, acela va fi abundantŭ în bacterii, numai câtŭ trebue se scimŭ și aceea, că nu tóte micro-organismele suntŭ totŭ odată și causătóre de morburĭ.

Decă solulŭ este infectatŭ de resturile unui individŭ ce a suferitŭ de es. de tifusŭ, choleră séu dysenteriă, atuncĭ acela póte fi săturatŭ de organisme mĕrunte causĕtóre de bóle, carĭ aflândŭ în solŭ împregiurărĭ favoritóre, (temperatura recerută, materii nutritóre și umedélă) se potŭ desvolta și înmulți mai departe. In mediu uscatŭ bacteriele fórte ușorŭ se prăpădescŭ și decă pentru vasele cu florĭ alegemŭ unŭ solŭ, carele mai multe óre a fostŭ espusŭ arșiței sórelui și s'a uscatŭ până la pulverisare, atuncĭ probabilŭ, că cea mai mare parte din bacterii s'au nimicitŭ, mai alesŭ celea causĕtóre de morburĭ. Dér se punemŭ, că cu solulŭ s'au luatŭ și bacterii, de es. bacteriile tifusului. Acestea numai așa vorŭ causa morburĭ, decă în vre-unŭ modŭ ajungŭ în organismulŭ omului, de es. prin inspirațiune; ér în aerŭ numai așa potŭ ajunge bacteriile, decă solulŭ se pulveriséză mĕruntŭ, dér acésta nu ocură la solulŭ umedŭ și compactŭ din vase; prin urmare aicĭ n'avemŭ la ce ne teme de infecțiune. Totușĭ nu trebue se fimŭ indiferențĭ față de calitatea solului întrebuințatŭ, le recomandămŭ tuturorŭ, se fiă cu atențiune la alegerea solului, luându-lŭ din unŭ locŭ curatŭ și nesuspectŭ. („Fóia bis. și scol").

De când datéză bóla principelui imperialŭ alŭ Germaniei. — Diarele spaniole vorbescŭ despre unŭ incidentŭ care s'a petrecutŭ cu ocasiunea călĕtoriei în Spania a principelui imperialŭ alŭ Germaniei, în timpulŭ domniei regelui Alfons XII, incidentŭ care are unŭ raportŭ óre-care cu bóla de care sufere acum principele. Ĕcă ce dicŭ aceste diare:

Pe cândŭ se dăduse unŭ balŭ la curte în onórea principelui, acesta stătŭ mai multŭ timpŭ de vorbă cu marchisa de Haerva, care, ca domnisóră la acea epocă, trecea ca cea mai frumósă în lumea aristocratică din Madridŭ. La sfĕrșitulŭ convorbirei marchisa rugă pe principe se valseze cu dĕnsa. Principele ii rĕspunse cu următórele cuvinte: — Demnitatea mea de bunicŭ mĕ opresce de a danța, dér mai este și altă considerațiune ce se opune la grațiósa d-tale învitațiune. Suntŭ atâtŭ de delicatŭ ca și o primadonă, și, cum mĕ agitŭ câtŭ de puținŭ, simtŭ îndată o durere în gâtŭ. Da, nicĭ odată nu voiu putea se comandŭ soldațilorŭ c'o voce atâtŭ de rĕsunătóre ca aceea a veneratului meu tată. Și acéstă lipsă de voce m'ar împedica chiar, danțândŭ cu d-ta, se te facŭ se audĭ câtŭ te găsescŭ de frumósă...

Unu barometru curiosŭ. — Pânza unui pajangenŭ este unŭ barometru. Când este aprópe a ploa séu a bate vêntulŭ, păianjenulŭ scurtéză multŭ cele din urmă fire cu carĭ pânza este suspendată, și le ține astfelŭ atâtŭ câtŭ timpulŭ este variabilŭ; decă insecta lungește firele sale, este semnŭ de timpŭ frumosŭ séu calmŭ, putêndu-se judeca de durata timpului în acéstă stare, după gradulŭ de lungime alŭ acestorŭ fire. Decă păjanjenulŭ stă inertŭ, este semnŭ de ploiă, decă din contră păianjenulŭ se pune la lucru în timpulŭ plóiei, însemnéză că plóia va fi de scurtă durată și urmată de timpŭ frumosŭ fixŭ. Alte observațiunĭ au arĕtatŭ că păianjenulŭ face schimbărĭ pânzei sale la fiă-care 24 ore, și că decă aceste schimbărĭ se facŭ séra, puținŭ înaintea apusului sórelui, nóptea va fi frumósă. („Rev. Pădurilorŭ."

Cine nu trăesce nicăerĭ așa de bine ca în Ungaria? — La poliția din Buda-Pesta s'a presintatŭ mai alaltaierĭ unŭ individŭ și s'a rugatŭ ca se-lŭ închidă, de óre-ce elŭ a furatŭ dela stăpânulŭ sĕu înainte de asta cu vre-o câte-va lunĭ o sumă de banĭ și apoi a fugitŭ cu banii în lume. Cu multă părere de rĕu a povestitŭ elŭ, că după ce a fugitŭ din Buda-Pesta a avutŭ de gândŭ se mérgă în America, a călĕtoritŭ prin Francia și prin Anglia, dér a vĕdutŭ elŭ, că orĭ unde merge prin lume, nu se simte așa de bine ca acasă. »Nicăerĭ n'am pututŭ trăi așa bine, precum se trăesce în Ungaria,« așa și-a încheiatŭ povestirea.

☞ *Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.*

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

și n'avea priceperea de a se supĕra, și chiar de ar fi avut'o, pe logofĕtulŭ Mateiŭ nu'i da mâna se se supere.

După mai multe vorbe spuse p'aci ■ colo, ceva fi plesnitŭ lui George prin minte, destulŭ că întrebă pe Mateiŭ o vorbă, o singură vorbă, care l'a făcutŭ se'șĭ vină în fire și se fiă băgătorŭ de samă la ceea ce vorbesce.

— Când facĭ nunta? — a întrebatŭ bucătarulŭ și pe câtŭ a fostŭ de scurtă întrebarea, pe atâtŭ a fostŭ de lungă privirea ce i-a aruncat'o logofĕtul Mateiŭ. Iĭ s'a părutŭ că n'a ințelesŭ bine, cu tóte acestea era nĕcăjit și n'a întrebatŭ a doua óră, nu vrea se mai vorbéscă.

— Se tragemŭ o sĕrbă se se ducă vestea, — urmă bucătarulŭ, — și se încingemŭ unŭ chefŭ încâtŭ și strănepoții d-tale se vorbéscă de elŭ! Așa vedĭ logofete, asta se mai potrivesce; dér se fi luatŭ d-ta pe Maruța, pe slujnica dela curte, ar fi fostŭ curată batjocură. Am auditŭ, — dise cam ridêndŭ bucătarulŭ, — că Maruța și-a găsitŭ altulŭ...

— Taca'țĭ gura, măi bețivule, — îi curmă Mateiŭ vorba și nĕcăjitŭ cum era aruncă după elŭ cu e baniță veche, ce se afla lângă cotună. S'a mai încruntatŭ odată și bine, și bucătarulŭ s'a dusŭ de prin prejma otacului.

Mateiŭ mai stětŭ o bucată de vreme la otacŭ și aducêndu'șĭ aminte că astă séră are se mérgă la Ienache, cădŭ pe gândurĭ.

„N'am se mergŭ", dise elŭ în sine și se afla așa de amăritŭ, încâtŭ își ruga mórtea.

Mateiŭ era totŭ în gaura cotunei.

Cum sta elŭ pe gândurĭ, scóse tabacherea din buzunarŭ și începŭ se'șĭ facă o țigară. Atâtŭ a totŭ învêrtitŭ însă țigara, încâtŭ i s'a ruptŭ hârtia și s'a risipitŭ tutunulŭ din ea. Tabacherea îi era pe genunche și aruncândŭ țigara din mână, a vrutŭ se'șĭ ia altă foiță, ca se'șĭ facă țigara. Umblândŭ însĕ nesigurŭ, rĕsturnă tabacherea și totŭ tutunulŭ din ea cădŭ în gaura cotunei. Mateiŭ rĕmase o clipă uitându-se la tutunŭ, îndată însă întinse piciorulŭ și călcă peste tutunŭ și'lŭ împinse în jăraticulŭ de tizicŭ. Ridică de josŭ tabacherea, o băgă în buzunarŭ, aruncă repede o privire în drépta și în stânga, se sculă de lângă focŭ și merse la bordeiulŭ bucătarului unde'șĭ avea legătura cu cămășile. Se uită la legătură, dér eșĭ îndată afară din bordeiu, merse érăși la cotună și privea la loculŭ unde'i căduse tabacherea. Dete odată din capŭ și se îndreptă cătră sacaua cu apă, din care bĕu de'șĭ stêmpĕră setea și apoi începŭ se se spele.

După ce s'a spălatŭ, a mersŭ la bordeiu se primenéscă.

Era în mijloculŭ bordeiului și se uita la cămașa de pe sine, și cum o vedea atâtŭ de murdară, se simțea rĕu. Apucă legătura cu cămășile sale, o deslegă, dér în ea nu găsi nicĭ o cămașe spălată.

Nicĭ nu era mirare, căcĭ dela unŭ timpŭ încóce logofĕtulŭ Mateiŭ n'a mai trimisŭ la Maruța ca se'i spele cămășile, n'a mai trimesŭ și nicĭ că putea face asta.

Cămașa cu care era îmbrăcatŭ n'o schimbase de două sĕptĕmânĭ și era murdară ca a unui baciu din Bărăganŭ.

Cum spuneam, logofĕtulŭ căuta în legătură vre-o cămașe se se premenéscă.

Trecŭ tóte cămășile prin mână, și nĕcăjitŭ trântĭ legătura în mijloculŭ bordeiului și eșĭ afară, căcĭ aerulŭ de acolo i se părea că'lŭ nădușesce.

Băgă mâna în buzunarŭ, scóse tabacherea, o deschise cu vehemență și o vîrî érăși în buzunarŭ.

Mateiŭ sta înaintea bordeiului și cum sta zări alăturea unŭ câne, pe care îlŭ cunoscea bine alŭ cui este. Cânele era alŭ scutarului Dumitru; venise după obiceiu la otacŭ, se strângă fărmiturile de mămăligă, ce le arunca bucătarulŭ.

„Hodăr!" strigă Mateiŭ, dér cânele făcŭ câteva sărিturĭ în drépta și în stânga, și se chilălăia dândŭ din códă; îi arăta pretinie logofĕtului.

Mateiŭ se plecă josŭ, luă o uscătură de bățŭ și aruncă după elŭ. Îlŭ lovi, și totŭ chilălăindu-se cânele o tunse cătră satŭ. Se opri însă într'o depărtare óre-care, se aședă mai ântâiu pe pămĕntŭ puindu'șĭ botulŭ pe labele dinainte, se ridică însă în curêndŭ, stândŭ josŭ numai pe picĭórele dinapoi și'șĭ înălța vioiu capulŭ și se uita la otacŭ. Códa o mișca în semnŭ de pretinie și da prafulŭ în drépta și în stânga. Cânele, bietulŭ de elŭ, credea că Mateiŭ a glumitŭ numai, și cum era flămândŭ, a pornitŭ érăși la otacŭ. Când era aprópe, Mateiŭ se făcŭ numai că aruncă după elŭ, și bietulŭ dobitocŭ totŭ chilălăindu-se luă drumulŭ spre satŭ, și nicĭ nu se mai uită înapoi.

Mateiŭ, cu cămașa murdară cum era, plecă la Rădița, căcĭ totușĭ dorea se se întâlnéscă cu Ienache.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Noemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	98.40	Bonurĭ croato-slavone	104 25
Rentă de hârtiă 5%	98.60	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	123 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95 75	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125 60	Renta de hârtiă austriacă	81 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 50	Renta de arg. austr.	82.40
Bonurĭ rurale ungare	104.60	Renta de aurŭ austr.	111 85
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.30	Losurile din 1860	134 90
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25	Acţiunile băncei austro-ungare	887.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25	Act. băncei de creditŭ ung.	285.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 60	Act. băncei de creditŭ austr.	278.10
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	9.94
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.70
		Londra 10 Livres sterlinge	125 25

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 11 Noemvre st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	93½	94½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca naţională a Româniel 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 24 Noemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.58	Vênd.	8.61
Argint românesc	»	8.53	»	8.57
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9.95
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.25
Imperialĭ	»	10.20	»	10.26
Galbenĭ	»	5 89	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	111.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Publicaţiune.

Pentru statorirea definitivă a listei Virilıştilorŭ pentru representanţa oraşului Braşovŭ pro 1888, subscrisa comisiune în înţelesulŭ §. 33 alŭ art. de lege XXII din 1886 va ţinea şedinţă publică Lunĭ în 28 Noemvre a. c. la 3 óre p. m. în sala Sfatului orăşenescŭ.

Cei interesaţĭ se avisézā despre acésta.

Braşovŭ, 5 (17 Noemvre 1887.

Iuonŭ Lengerŭ,
Preşedintele comis. pentru conscr. Viriliştilorŭ din oraşulŭ Braşovŭ.

1—2

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonézā din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea diarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4.01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5.28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9 29	—	6.49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12 16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12.33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4.51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenu de persone
Clusiu (	5.21	—	5 56	—
(	—	6.01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6 58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.2
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9 15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenu de persone	10.57
Oradia-mare (	—	9.11	—	11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenu de pers.	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12.02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Ghârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	—
Clusiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12.33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2.50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9 06	—	—	—	9.02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenu de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulu de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7.25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8.55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Áradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşeni	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşeni	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernesci